

Debesuota, dieną 65°, naktį 50°
Saulė teka 5:25, leidžiasi 8:11

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

MAY 3 1973

Cont Copy

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Gegužio-May 24 d., 1973 m.

Kaina 15c

123

PREZIDENTO PAREIŠKIMAS APIE WATERGATE

SMURTAS ARGENTINOS VALDŽIOS PASIKEITIMO ISVAKARĖSE

BUENOS AIRES. — Valstybės sekretorius Rogers iš Brazilijos atvyko į Argentinas, kur jis turi dalyvauti valdžios pasikeitimo ir naujo prezidento inauguravimo ceremonijose penktadienį. Septynerius metus Argentiną valdė kariuomenės vadai, o dabar valdžia perduodama peronistams, kurie užtikrintai laimėjo rinkimus, paskutinis karinės vyriausybės aktas — atšaukti ketverių metų apgulties stovį. Buvo laukiama, kad ta proga valdžia paleis iš kalėjimų apie 60 politinių kalinių.

Sekretorius Rogers aplankė jau septynias Pietų Amerikos valstybes, visur kalbėdamas apie naują bendradarbiavimo ir draugiškumo erą tarp visų Amerikos kraštų. Šilčiausią sutikimą Rogers turėjo Brazilijoje, kur trumpai pailsėjo ir aplankė ne tik Rio de Janeiro, bet ir sostinę Brasilią, kur jis pasakė, kad prezidentas Nixonas noris pastatyti santykius tarp Amerikos ir Pietų Amerikos ant visai naujų pamatų, ant susipratimo ir bendradarbiavimo. Rogers Brazilijoje kalbėjosi ir su prezidentu gen. Emilio Medici.

Argentinoje artėjant prezidento Camporo inauguracijai įvyko nauji smurto veiksmai, nors peronistai visus ragina vengti smurto. Vienas darbininkų unijos veikėjas, konservatyvių pažiūrų peronistas, buvo nušautas La Platos mieste. Mašinistų unijos vadas Kloosterman, kuri du vyrai nušovė prie jo namų, buvo kritikuojamas kairiojo sparno peronistų už nuosakumą.

Kitame incidente du argentiniečiai, Fordo įmonės tarnautojai, buvo sužeisti, kai jų automobilis apšaudė pravažiuojančiame sunkvežimį sėdėję vyrai. Kordoboje banditai pagrobė Oscar Castells, Coca Cola įmonės Argentinose prezidentą. Policijos žiniomis, pagrobime dalyvavo du ginkluoti vyrai.

Peronistų vadas ir būsimas prezidentas Campora ragina piliečius ramiai laikytis ir neprovokuoti kariuomenės vadų, kurie pažadėjo penktadienį perleisti valstybės vairą peronistams. Campora gavo raštiškus daugelio nuosakų grupių pareiškimus ir pažadus remti jo vyriausybę. Campora pats žadėjo vesti nuosakų politiką ir nesiekti revoliucijos, kurios reikalauja kairiosios peronistų grupės ir pogrindyje veikianti komunistų partija. Marksistai nenori nuosakaus peronistų prezidento. Jie reikalauja kairiųjų valdžios, kaip yra Čilėje.

Uždraudė keliones užsieniečiams

MASKVA. — Sovietų Sąjungos valdžia nuo praėjusio penktadienio nebeduoda užsienio diplomatams ir korespondentams leidimų išvažiuoti iš Maskvos. Visos kelionės buvo atšauktos. Valdžios pareigūnai sako, kad šis suvaržymas yra laikinas, tačiau nepaaiškina — kodėl.

Kiekvienas užsienietis, norėdamas išvažiuoti iš Maskvos, turi 25 mylios turėti iš anksto gauti leidimą. Jau savaitę tokie leidimai neduodami. Vienas pareigūnas, klausinėjamas korespondentų, kodėl uždraustos kelionės, pasisakė žinąs apie uždraudimą, tačiau nežinąs — kodėl. Jis spėjiojo, kad kur nors gali būti vykdomi kariuomenės manevrai.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Marių atsargos generolas Graves Erskine mirė sulaukęs 75 metų. Jis vadovavo ekspedicijai į Antarktiką ir viena įlanka ten pavadinta "Erskine Bay". Antrajame Pasauliniame kare gen. Erskine vadovavo III-čiai marių divizijai, kuri dalyvavo Iwo Jima mūšiuose.

NEW YORKAS. — New York Times sporto korespondentas aplankė buvusį pasaulinį bokso čempioną Jack Sharkey (Šarkį-Zukauską), kuris ramiai gyvena su žmona Dorothy Eppinge, N. H., kuris turi 2,023 gyventojus. Šarkis 70 m. pareiškė: "Aš esu sveikas ir turiu čia viską, ko man reikia: daktaras gyvena čia pat kitos gatvės pusėj, vaistinė čia pat ant kampo, pro langą matyti laidotuvių koplyčia ir kapinės netoli, toje pačioje gatvėje". Šarkis žmoną supažino ir vedė tame pačiame Eppinge prieš 49 m.

PHNOM PENHAS. — Kambojdijos kariuomenė atidarė kelią nr. 4, kuris eina iš sostinės ir pajūrio uostą Kampong Som. Prasidėjus lietus kiek sumažino Amerikos lėktuvų veiklą.

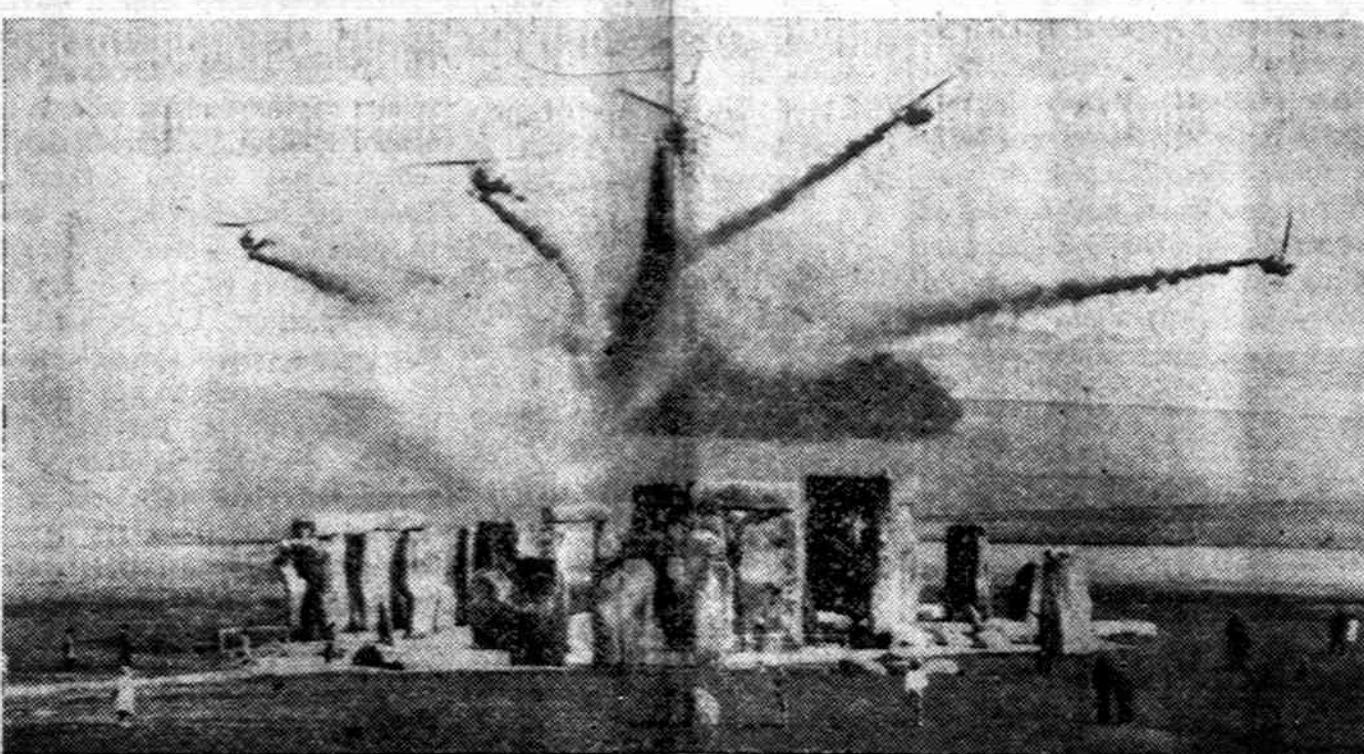
BELFASTAS. — Belfasto centre, Šiaurinėje Airijoje apie 400 svarų bomba sužalojo miesto krautuves ir įstaigas, visai sunaikindama automobilį, kuriame bomba buvo paslėpta, tačiau žmonių aukų nebuvo, nes teroristai iš anksto įspėjo, kad bus sprogdinami.

WASHINGTONAS. — Duodamas pavyzdį kitiems automobilistams vidaus reikalų sekretorius Rogers Morton nebevažinėja Cadillacu, bet mažą Plymouth automobilį, kuris suvaržyta mažiau gazolino.

REDDING. — Kalifornijoje vienas vyras laukia teismo už tai, kad jis šaudė savo name į televizijos aparatus. Policija gal būtų nesikišusi, tačiau viena kulka per sieną perėjo į įsmigo ir kaimyno namą. Vyras pareiškė policijai, kad jis labai supykęs, kai jo beisbolo komanda Giants pralose prieš Houstono Astros. Savo pyktį jis išlėjo paleisdamas 17 šūvių į televiziją.

NEW YORKAS. — Britanijos ambasadorius Jungtinėse Tautose Sir Colin Grew greit išėina į pensiją. Jis pareiškė, kad vieno dalyko jis tikrai nedarys — nerasys atsiminimų, nes jam tekę skaityti daug savo draugų atsiminimų ir jie jam sukėlė nuobodulį.

DETROITAS. — Penki vyrai, buvę Klux Klano nariai, buvo nuteisti už mokyklų integracijos trukdymą. Jie buvo kaltinami 10 mokyklų autobusų susprogdinimu. Nuteistieji galį gauti iki 10 metų kalėjimo.

Prie Stonehenge istorinių griuvėsių, Anglijoje manevruoja šeši britų armijos "Mėlynųjų erelių" grupės helikopteriai.

INDIJOJE SUKILO POLICININKAI

NEW DELHI. — Šiaurėje esanti Indijos provincija Uttar Pradesh sudaro Indijos vyriausybei daug rūpesčių, nes čia sukilę pagalbinės policijos daliniai. Valdžia atsiuntė kariuomenę ir daugelyje vietų vyksta kautynės tarp policininkų ir kareivių. Policijos daliniai nepasiduoda Kanpuro, Ramnagaro miestuose. Provincijos sostinėje Lucknow sudeginti universiteto pastatai, nes ten policininkai susidėjo su universiteto studentais, kurie jau seniau pradėjo kelti neramumus.

Indijos vyriausybė bijo, kad policijos maištas nepersimstų ir į kitas provincijas ir kad prie pagalbinę policininkų neprisdėtų reguliarių policijos dalinių.

Pagalbiniai policininkai jau seniai reikalauja didesnių algų ir pripažinimo. Lucknow universitete, prasidėjus egzaminams, universiteto vadovybė paprašė atsiųsti ginkluotų policininkų, nes praėjusieji studentai ne kartą sukelėdavo rūšes, primušdavo profesorius. Studentai skundėsi ir šiais metais, kad egzaminai per sunkūs. Į universitetą atvykus pagalbinei policijai, studentai pradėjo juos agituoti, kurstyti ir sekmadienio naktį buvo suorganizuota bendra studentų ir policininkų demonstracija. Kol atvyko kariuomenė, demonstracija virto į rūšes ir buvo pradėti deginti universiteto pastatai. Jis uždarė ryšius neribotam laikui, o kareiviams pavyko policininkus nuginkluoti. Tačiau kovose žuvo apie 30 žmonių ir buvo daug sužeistų.

Uttar Pradesh neramumai pavojingi ir todėl, kad šioje provincijoje yra kelios pakistaniečių bėlaivių stovyklos. Valdžia bijo, kad sukilę policininkai neišleis bėlaivių, kurių Indijoje yra apie 90,000. Tada jau prasidėtų tikras karas.

Kodėl pakilo pieno kainos?

WASHINGTONAS. — Pieno ūkių organizacijos pareigūnas Herold Nelson paliudijo Ralph Nader, vartotojų interesų gynėją, advokatui, kuris ruošia teismui bylą dėl pieno kainų pakėlimo, kad pieno kainos buvo pakeltos Baltųjų Rūmų spaudimu, atsiųsiant pirmą ūkininkų organizacijai už prezidento Nixono per rinkimus duotą auką — 400,000 dol.

Pieno kainos buvo pakeltos 1971 m. ir tas pakėlimas atnešė pieno ūkių savininkams 300 mil. dol. per metus. Pakėlimas buvo politinis žygis, siekiant ūkininkų paramos prezidentui Nixonui. Naderio ruošiamą bylą ir

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

● Paryžiuje vakar dr. Kissingeris šeštą kartą susitiko su Hanojaus politbiuro nariu Le Duc Tho. Kissingerio pavaduotojas išskrido į Saigoną pasitarti su Saigono vyriausybe. Kissingeris numato šią savaitę derybas su š. Vietnamu baigti ir grįžti į Washingtoną.

● Šiaurės Airijoje, Londonderry mieste, katalikai sukėlė rūšes, pagrobė šešis miesto autobusus ir juos sudegino, pastatydami gatvėse degančias bariadas.

● Britanijoje kilo valdžios skandalas. Lordas Lambton, karo aviacijos ministeris, pasitraukė iš pareigų, kai paaiškėjo, kad jis turėdavo reikalų su prostitutėmis. Premjeras įsakė praves-ti tyrinėjimus, ar nebuvo paženklinta valstybės saugumui. Pasitraukęs ministeris yra 50 m. vedęs vyras su penkiomis dukterimis.

● Garsi amerikietė daininkė Liza Minelli paskelbė, kad ji įsimylėjo į britų aktorį Peter Sellers. Ji nutraukė santykius su Desi Arnaz jr.

● Izraelio premjerė Golda Meir pareiškė, kad Watergate skandalas yra liūdnas įvykis, kuris turėtų kelti susirūpinimą visiems, kurie laiko Ameriką ir prezidentą Nixoną savo draugu. Watergate byloje paaiškėjo, kad CIA agentai klausydavo premjerės telefoninių pasikalbėjimų su ambasadorium Rabin Washington. Į tai premjerė pareiškė, kad tolimų distancijų pasikalbėjimų vis kas nors klausosi.

WASHINGTONAS. — Mari-nų korpuse anksčiau mažai tebuvo žydų ir jis neturėjo rabino. Dabar marinau turės kapitoną Samuel Sobel — pirmą rabiną kapelionų korpuse istorijoje.

skundžia teismui tą pieno pa-branginimą, reikalaujant jį at-šaukti, nes jis buvo nelegaliai, politiniai tikslais, paskelbtas.

Mirė sovietų maršalas Konevas

MASKVA. — Sovietų Sąjun-gos žymus karo vadas maršalas Ivan Konev mirė sulaukęs 75 m. Jis buvo laikomas šarvuotųjų tankų ekspertu, sudavęs ne vieną smūgį vokiečių tankistams. Vienas mūšis prie Gomelio ir Jel-najna 1941 m. rusų karo istorijoje pavadintas "Konevo apsupimu", kuriame vokiečių gen. Heinz Guderian neteko nemažai tankų.

Konevui buvo pavesta ginti nuo vokiečių Maskvą, vėliau jis vadovavo Ukrainos frontui. Maršalas Konevas buvo vienu metu vyriausiu sovietų kariuomenės vadu, buvo Varšuvos pakto jė-gų viršininku ir krizės metais buvo nusiųstas vadovauti rusų jėgoms Rytų Vokietijoje. Po jo atvykimo į Rytų Berlyną, ten buvo pradėta statyti "gėdos sien-a".

Nuo pat jaunystės komunistas, Konevas 1952 m. pateko į centro komitetą, jo vadovauja-mas tribunolas 1953 m. pasmer-kė sušaudyti Lavrenti Beria ir 1957 m. pasmerkė buvusį Kone-vi viršininką maršalą Žukovą. Konevas buvo apdovanotas gar-sybe medaliu, jų tarpe keturiais Lenino ordiniais.

Pagerbs Vietnamo karo žuvusius

WASHINGTONAS. — Pirmą-dienį senatas priėmė rezoliuciją, dedikuojančią ateinančią Ka-pų puošimo (Memorial) dieną specialia Vietnamo kare žuvu-siems ir sužeistiesiems prisiminti dieną. Žuvusių ir sužeistųjų ame-rikiečių Vietnamo buvo 359,879.

Ketvirtadienį prezidentas Ni-xonas pasakys kalbą sugrįžusių iš nelaisvės amerikiečių karių suvažiavime valstybės departa-mento salėje. Po to bėlaivių garbei Baltuosiuose Rūmuose bus pietūs ir priėmimas, kuriame dalyvaus ir prezidentas.

Bonos ministeris lanko arabus

BONA. — Pasibaigus Brežne-vo vizitui Vokietijoje spauda ra-šo, kad vizitas buvo generalinė repetitija svarbesnei Brežnevo kelionei į Ameriką, kur svarsto-mi klausimai bus panašūs, kaip ir Vokietijoje. Brežnevas pasi-rašė ekonominio bendradarbia-vimo sutartį, kalbėjo apie Eu-ropos saugumą, kariuomenių su-mažinimo galimybes ir apie Vi-

PRIPAŽISTA, KAD BANDĖ NUSLĖPTI KAI KURIUOS BYLOS ASPEKTUS

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas antradienį, mi-lijonams amerikiečių klausant televizijoje transliuojamų senato Watergate bylos apklausinėjimų, raštų paskelbė pareiškimą, ku-riame jis atsisako pasitraukti iš pareigų ir žada tęsti tą darbą, kuriam buvo išrinktas. Prezidentas tačiau pripažįsta, kad Bal-tuosiuose Rūmuose buvo dedamos pastangos paslėpti kai kuriuos Wa-tergate bylos aspektus, pridėdamas, kad tos pastangos kilo iš noro apsaugoti valstybės saugumą.

Vetavo saugumo tarybos nutarimą

NEW YORKAS. — Amerika ir Britanija abi vetavo JT Saugumo Tarybos priimtą rezoliuciją, kuri reikalavo ne tik su-stiprinti Rodezijai taikomą ekonominę blokadą, bet nutarė tas ekonomines sankcijas praplėsti, nukreipiant jas prieš Pietų Afri-ką ir Portugalijos teritorijas Afrikoje.

Amerikos ketvirtasis JT is-torijoje veto ambasadoriaus John Scali buvo paaiškintas taip: Jungtinės Tautos nesugebėjo rimčiau įgyvendinti ekonominių sankcijų Rodezijai, o dabar no-ri jas išplėsti. Tai esą nerealu ir tik gali pakenkti Jungtinių Tautų vardui, niekas netikės JT sankcijoms ir organizacijos su-gebėjimui jas įgyvendinti.

Britanija veto panaudojo de-vintą kartą, du kartus Vidurini-ųjų Rytų klausimus svarstant ir septynis — dėl Rodezijos. Am-basadorius Colin Crowe paaiški-no, kad Saugumo Taryba skelbia ekonominį karą visai pietinei Afrikai, kas esą nerimta.

Nuo balsavimo taryboje su-silaikė Prancūzija ir Austrija, vienuolika valstybių balsavo už rezoliuciją praplėsti sankci-nas.

Į Libaną grįžta normali padėtis

BEIRUTAS. — Padėtis Liba-ne po palestiniečių išsukutų ne-ramumų pradeda sugrįžti į nor-malias vėžes. Valdžia susitarė su palestiniečių vadais dėl nau-jų taisyklių, kurios duoda vy-riausybei daugiau teisių palesti-niečių stovyklose. Atsistatydė-nęs premjeras Amin Hafez su-grįžo atgal ir pradėjo eiti pa-reigas. Ketvirtadienį vėl atida-romos mokyklos, kurios nuo gegužės 2 d. buvo uždarytos ir sumažintas naktinis draudžia-masis vaikščioti laikas.

Visose palestiniečių stovyk-lose specialūs palestiniečių ko-mitetai prižiūri, kad naujos tai-syklės būtų vykdomos. Ką lai-mėjo vyriausybė ir ką — pale-stiniečiai, — neskelbiama, tačiau taika sugrįžta į Libaną ir į ja-me įrengtas Palestinos pabėgė-lių bazines.

durinius Rytus, arabų-žydų konfliktą.

Vokietijos užsienio reikalų mi-nisteris Scheel, dar nesibaigus Brežnevo ir Gromykos vizitui, išskrido į Egiptą, o iš ten į Jor-daną ir į Beirutą. Jis susitiko su Egipto prezidentu Sadatu ir užsienio reikalų ministru el Zayatu. Scheel optimistiškai pa-reiškė, kad diplomatinis akigat-vis greit bus sulaužytas. Jis sa-vo nuomonę rėmė ne tik pasi-gebėjimais su Brežnevu, bet ir kanclerio Brandto vizito Wash-ington įspūdziais.

Prezidentas Nixonas pirmą kartą nuo šios bylos pradžios pri-pažino, kad jis įsakė savo valdi-ninkams žiūrėti, kad Watergate bylos tyrinėjimai neatidengtų slapty žvalgybos operacijų, ku-rios buvo vykdomos valstybės saugumo sumetimais. Jis nenor-ėjė, kad tyrinėjimai pakenktų slapties CIA veiksmams.

Jo padėjėjai Haldemanas ir Erlichmanas tas prezidento in-strukcijas dėl valstybės saugu-mo operacijų asausojimo nune-sė per toli — iki nelegalių ban-dymų uždengti Watergate aferą.

Spaudos sekretorius Ronal-dis pareiškė spaudai, kad prezi-dentas greitai laiku šauks spau-dos konferenciją ir dar plačiau paaiškins visus klausimus, lie-čiančius Watergate aferą. Ste-bėtojai sako, kad prezidentas pereina į puolimą ir aktyvesnį savo įstaigos ir asmens gynimą.

Prezidentas savo 4,000 žodžių pranešime prisipažįsta, kad 1969 m. jis įsakė klausyti apie 20 amerikiečių telefonų, siekdamas surasti, iš kur spaudoje atsiranda slaptos vyriausybės žinios. Šie žvalgybos veiksmai buvo su-stabdyti 1971 m. vasario mėn. Prezidentas pareiškė bandė atskirti valstybės saugumo su-metimais vykdomus veiksmus nuo Watergate įvykių, nors jie tuskutiniui metu spaudoje supla-kami į vieną, nes buvo vykdomi kai kurių tų pačių žmonių.

Senato apklausinėjime John Caulfield pareiškė, kad teisinis prezidento buvęs patarėjas Dean įsakė jam nunešti žinią Water-gate byloje nuteistam McCordui, įsakė pažadėti jam prezidentinį pasigailėjimo aktą, jei jis teis-me tylės, nesakys teisybės ir ne-jvėls Baltųjų Rūmų. Presiden-tas sako, kad jis jokių įgalioji-mų pažadėti amnestiją Deanui nedavęs.

"Las Vegas Sun" leidėjas H. Greenspun atidengė spaudai, kad į jo įstaigą pernai buvo bandyta įsilaužti, ką senate pripažino ir Mc Cord, buvęs CIA agentas. Laikraštis turįs labai inkrimi-nuojančių milijonieriaus Howard Hughes dokumentų, kurie apra-šo Hughes kontaktus su valdžia. Po įsilaužimo į laikraščio pa-talpas agentai turėjo būti Hug-nes lėktuvu išgabenti į vieną Pietų Amerikos valstybę, pareiškė McCord senate. Laikraščio leidėjas pridėjo, kad tuo metu Hughes buvo Nikaragvoj ir lau-kė pagrobty dokumentų. Nors agentams į laikraščio seifą ne-pavyko įsilaužti, milijonierius vis vien paaukojęs respublikonų komitetui labai didelę pinigų su-mą.

Watergate byla jau tiek pada-rė, kad visiškai sustojo Richar-d Nixono Fondo veikla. To fon-do tikslas buvo suplanuoti bib-lioteką ir muziejų Nixono at-minimui. Dabar, keturiems fon-do patikėtiniais įsivėlus į Wa-tergate bylą, sustojo fondo aukų rinkimas ir kiti planavimo dar-bai.

MENO ŽINIOS

(redaguoja MIKAS SILEIKIS)

ALDS-gos paroda atidaroma šį šeštadienį

Dalyvauja 14 dailininkų

Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos dailės darbų paroda atidaroma šį šeštadienį, gegužės 26 d., 7 val. vakaro, Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave. Parodoje dalyvauja 14 sąjungos narių, su prof. dail. Adomu Varnu priešakyje. Išstatyta 45 tapybos, grafikos ir kitokios technikos meno darbų. Trumpai bus paminėta Kalėdų metinės.

Am. Liet. Dailininkų Sąjunga buvo suorganizuota 1956 metais. Pirmasis posėdis įvyko dail. prof. Ad. Varno namuose. Sąjungoje kilo Čiurlionio galerijos steigimo klausimas. 1957 m. spalio mėn. 20 d. vel. Zenonui Kolbui vadovaujant Čiurlionio galerija buvo atidaryta tėvų jėgomis. Ekspressionistinis menas suprantamas kaip formos ir pasamones menas, kuris turi daug skirtingų formų. Rusijoje atsirado konstruktyvistų sąjū-

dis, kuriame yra pasakyta, kad Čiurlionio galerijos įsigyti trenažoriai, skiriami laisvai ir nepriklausomai lietuviams.

Visi kviečiami atsižvelgti į parodos atidarymą: Paroda tęsiasi keturias savaites. Atidarymas: dien nuo 6 val. iki 10 val. vakaro.

Bendrai meno klausimais

(Tęsinys)

Ekspressionizmas yra charakteringas elementas, kuris daugiau kaip 50 metų neturėjo aiškios vadovybės. Moderniojo ekspressionizmo sąjūdis vakarų pasaulyje dar jaunas. Mūsų laikais ekspressionizmas atstovauja naujai fazei ir yra skirtingas nuo 19-to šimtmečio ekspressionizmo, kokį tada suprato Cezanne, Van Gogh, Gauguin, Rouault, Matisse, Munch ir kiti, kurie jautė impresionizmo "silpnumą". Ekspressionistinis menas suprantamas kaip formos ir pasamones menas, kuris turi daug skirtingų formų. Rusijoje atsirado konstruktyvistų sąjū-

dis, kuriame vadovavo Fevsner, Max Weber ir dar keli kiti, bet Rusijos valdžia juos išvyko ir jų eksperimentinį meną pasmerkė, kaip netinkamą ir nereikalingą. Po 1913 m. Armory parodos N. Y., kuri buvo infiltruota europinių modernizmo, Amerikoje prasidėjo nauja įvairių "modernistų" sąjūdis, karštingas. Į reprezentacines dailės parodas veržėsi kubizmas, ekspressionizmas, abstraktinės šakos. Vienu žodžiu, pasidarė tikras chaosas.

Ne vien tik plastiniame mene sekė viena po kitos naujovių bangos, bet ir architektūroje. Arch. Sullivan pirmas sugrįžė statybos senas tradicijas, lygiagrečiai Frank Lloyd Wright, Mies Van der Rohe ir Johnsonas buvo ekspressionizmo pirmūnai architektūroje. Scenoje Isadora Duncan pradėjo reformuoti nusistovėjusias teatro tradicijas naujoje šviesoje. Mūsų naujieji ateiviai teatralai ir muzikai savo kūrybą išreiškia jau su naujomis idėjomis, su nauja išraiška. Ekspressionizmas neturi doktrininių standartų, jis keičiasi tam tikrais laikotarpiais. Gotika, barokas taip pat atsirado nuo pesnūsios romaninės architektūros. Dabar valstybių sostinės nebestato graikų-romėnų klasikos stiliaus kapitolius, bet vartoja funkcionalų, labiau praktišką architektūros stilių. — stato tvirtus dangoraižius, kurie panašūs į kapinių paminklus, tačiau reikia atsiminti, kad ir vėliau įrenginiai šviesūs, patogūs ir praktiški darbai ir gyvenimui. Visa tai liudija žmogaus dvasios neramumą, o kartų ir nesibaigiančią pažangą. Kiekvienoj gyvenimo fazėje kūrėsi charakteringi stiliai ir savotiškai išreiškė savo idėjas.

Paliekant buvusius meno stilius praeityje, šiandien egzistuoja konkuruojanti trys pagrindinės: realizmas, abstraktas ir ekspressionizmas. dailininkai meną stiliu bei mokykla.

Visoks konglomeratas dailės srityje neugdė dvasinės kultūros, bet dažnai maitino visuomenę iškrypimais ir vulgarizmu. Blaiviam pasauliui toks "menas" atrodo kaip nesveikos psichologijos išdava.

Pradžioje trys ketvirtadai šimtmečio, abstraktinė dailė pradėjo senti ir ne visi menininkai sugebėjo pilnai suprasti ir sekmingai pasinaudoti abstrakto formomis, kuris organizuotai užgožė reprezentacinę dailę. Štai ir vėliausi "išradimai" — Pop. Op ir paskutinis Dekla Art., kurie nesukūrė naujos mokyklos, nes abstrakčių parodija neturi tvirtų pagrindų. Vis dėl to, reikia sutikti, kad abstrakto forma turi atvirą lauką ir, gal būt, dar ilgą amžių?

Meno epochos gimsta be revoliucijos. Ateina koks gentis ir atidaro duris naujai meno formai, sukuria naują mokyklą. Senoji meno epocha užleidžia vietą naujai. Romaninė, normandinė ir lombardinė architektūra užleido savo vietą gotikai, kai atsirado kitas galvaujanti architektų ir skulptorių. Didysis Renesansas davė daug genialių menininkų, o jis Renesansui davė naują meno kultūrą. Tačiau po Renesanso sekė ilgas susmulkinimo laikotarpis. 18-tam šimt. ir 19-to šimt. pirmojoje dalyje buvo romantikos epocha, renesansinės klasikos itakoje, kol prasidėjo impresionistų sąjūdis Prancūzijoje ir kitur. Paryžiuje susidarė grupė jaunų dailininkų, jų tarpe ir Courbet (vyresnis už kitus kolegus), kurie pirmieji išėjo į atvirą gamtą, protestuodami prieš "pasenusias" Akademijos tra-

dicijas, kurios varė "kūrybinę laisvę". Jų stilius buvo pirmas drąsus žingsnis į modernizmo epochą, iš kurio vystėsi kitos plastinio bei vaizdinio meno šakos ir greit pasiskleidė vakarų pasaulyje, kūrėsi nauja tapybos mokykla. Kai kurie impresionistai reformavo impresionizmą. Jų tarpe buvo Cezanne, Gauguin, Utrillo ir Seurat. Seuratas savotiškai improvizavo impresionistų techniką — smulkuciais prizmatinių spalvų taškais, bet pasekėjų neturėjo ir jo "išradimas" pasibaigė švelniu ty-lėjimu.

Skirtumas tarp minėtų srovių nėra be pagrindo. Impresionistai atviroi gamtai dirbdami išreiškė paviršutiniškai šviesos ir spalvų efektus. Ekspressionistai motyvuojasi vidinių nuotaikų išsakyti impulsyviai. Jie kūrė paveikslus, kurie gyvenime turi pozityvią reikšmę ir santykį su žmogum. Ekspressionistai tais laikais neatsisakė nuo gamtos. Ekspressionizme yra tragizmas, dramatinio bei poitinio elemento. Abstraktinis pasaulis — grynai kūrybinė problema, sudaranti daugelį problemų ir nebaigiamų nesusipratimų. Abstraktas turi penkias kategorijas: 1) ekspressionistinis abstraktas, 2) bedaktinis (nėn objektyve), 3) geometrinis, 4) architektūrinis ir 5) pusiau realistinis abstraktas. Abstraktinėse formose sunku rasti mintį, nes ši meno rūšis sintetinė, atitrūkusiu nuo realios gamtos. Muzika taip pat turi abstraktinę formą, kurią ne visi pajėgia suprasti, bet gali jausti gryną esteti-inę egzaltaciją.

Reprezentacinis menas taip pat geras ir būtinas, taip kaip abstrakto geometrinės proporcijos. Surrealizmas, žinoma, yra realizmo formos naudojamas literatūrinė prasme, daiktus perstatant tam tikram veiksmui, kaip karikatūra. Kopijuojant gamtą, nebūtų galima išreikšti minties, nes gamta parodo tik-

A. COOPER (SKUPAS)

Laiveliai (Aliejus)

tai save. Nei Dalis, nei Ernstas surrealizmo neišrado, jie tiksliai toje srityje dirbo ir sukūrė idomių dalykų. Yra alegorinių įsivaizduotų literatūros veikalių, groteskinių, surrealistinių formų, metamorfozės ir kitokių iškrypimų iš normalios struktūros, bet dar nereikia "sunaikinti". Frederick Waugh, žymusis Amerikos marinistas, iliustravo apsakas surrealistiniais paveikslais. Surrealizmo elementų randame ir Čiurlionio kūryboje. Ši forma menininkui padeda išsakyti savo idėjas literatūrinė prasme, perstatant daiktus fragmentais ir pan. Surrealizmas esmėje lygiagretis abstraktui, tik toks skirtumas, kad surrealizmas neatmeta realizmo ar naturalizmo — gyvosios gamtos principų. Japonai ir kiniečiai savo kūryboje nevartojo projekcijos, bet čia nėra nusikaltimas prieš gamtą. Plastiniame mene nėra būtina perspektyva, nei tetrysis, matavimas, priklausau nuo to, kokią priemonę savo darbui naudoji.

Primityviame mene yra daugiau estetinio jausmo, negu rafinuotos technikos mandrybė. Mokslininkai vertina primityvų meną ne kaip istorinį dalyką, bet kaip tikslą ir pastangas nemeluoti kurti žmogaus dvasiai reikšmingus dalykus.

Menas mus transformuoja (perkelia) į estetinės egzaltacijos aukštumas. M. Š.

(Pabaiga)

Jaunimo meno paroda

Jaunimo Centro žemutinėje salėje gegužės 18 d. buvo atidaryta lietuvių jaunimo meno paroda. Parodoje su savo darbais dalyvauja apie 20 jaunuolių. — Rochester, N. Y., vyksta mūsų pranašaus dailininko Alfonso Dargio vėliausių meno kūrybių paroda. Paroda buvo su-tikta gausių lankytojų. — Birželio 10 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Ave. įvyks 83 metų amž. amerikietės dailininkės Florence Ezzell Stevenson tapybos darbų paroda. Ji pradėjusi piešti paveikslus 8 metų amžiaus būdama. Ji yra realistė, natūrmortų — gelių specialistė.

SKAITYK LAISVĖ
NAUJIENAS
— TURTŲ SAUGOJA —
Lietuvių turtų perka ir parduoda ir parduoda turtus per
NAUJIENAS

M. SILEIKIS

Chicago Akvariumas (Akvarėtas)

Iš atidaromos parodos gegužės 26 d. 7 val. vakaro Lietuvių Tautiniuose namuose.

Sekmadienį, birželio 10 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENŲ PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS J. JONIKO ORKESTRAS GROŠ POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS BIRŽELIO 10 D. VISI KVICIAMI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ

Why
Americans own
\$54,000,000,000
worth of
U.S. Savings
Bonds.

One good reason is the Payroll Savings Plan. About three-fourths of all Bonds are purchased through the Plan. It's better. Americans save more money than they ever dreamed they could. That's because the Payroll Savings Plan is such an easy way to save. All you do is sign up where you work and the amount you specify is set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's the easy way to build a nest egg. You've got your reasons to save money. There's one great way to do it painlessly. Join the millions who are buying Bonds the Payroll Savings Way.

Now U.S. Bonds pay 4 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax will be deducted until redemption.

Take stock in America.
Buy U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, ILL. 60608

Kokios lemties buvo ištiktas prof. Augustinas Voldemaras?

Kai dabar J. Tolimėno straipsnyje "Neteisingi ir nepagrįsti kaltinimai" (Naujienų Nr. 112 geg. 11 d.) buvo pasiginčyta su Jonu Bertasiu dėl jo straipsnio "Teisė ar smurtas", kur buvo paliestas prof. Augustinas Voldemaras, tad tokia proga ir man iškyla prisiminimas apie prof. A. Voldemarą 1940 metais birželio mėn. kada man pačiam teko jį trumpai pamatyti.

Tada rusų bolševikų kariuomenė pradėjo sprautis į Lietuvą. Pirmą dieną okupantų rusų bolševikų veržimasis atrodė esąs ramus. Kai Kaune pirmą dieną pasirodė gatvėse rusų bolševikų tankai, tad ir aš išėjau pasidairyti gatvėse, kaip tas liskas darosi. Ir netikėtai iš savo sutiktų draugų sužinojau, kad tą pačią dieną, kada rusai bolševikai su savo kariuomene pasirodė, atvyko iš užsienio visiems žinomas prof. Augustinas Voldemaras į Kauną ir apsisistoję tame name, kur gyveno Italijos konsulas. Man iš pradžių nebuvo aišku, ar tati yra teisybė ar tik koks prasimanymas. Gir-dėdamas tokias kalbas sumaniau pasivaikščioti taja gatve, kur gyveno Italijos konsulas. Ir visai nustebintas pamaniau, kad pro langą iš Italijos konsulato buto žiūri į gatvę man gerai pažįstamas A. Voldemaras. Kiek toliau nuėjus sutikau einant Laisvės Alėja buvusį ministrą A. Merkį, su kuriuo teko trumpai pasikalbėti. Kai A. Merkiui prisiminiau, jog mačiau pro langą žiūrint A. Voldemarą, tad jis taip pat pasakė, jog visai nežino, kokiais sumetimais (motyvais) A. Vol-

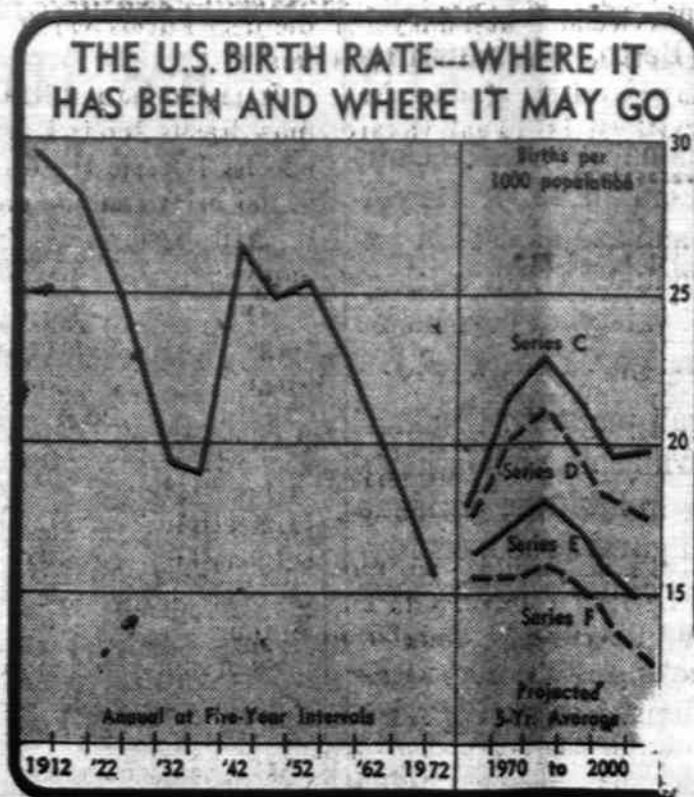
demaras buvo paskatintas atvykti iš užsienio į Kauną lygiai tą pačią dieną, kada okupantai rusai - bolševikai pradėjo veržtis į Lietuvą.

Aš tada A. Merkiui buvau pasakęs, jog kai kurie asmenys, kurie buvo užėmę Lietuvos vyriausybėje aukštesnes vietas, buvo pasiryžę iškelti iš Lietuvos, kad nepatektų į rusų bolševikų nagus, o A. Merkis rodydamas pirštu į pravažiuojančius rusų - bolševikų tankus, ramiai man atsakė: "Žiūrėk, kaip jie visi ramiai ir linksmai važiuoja ir nesudaro mums jokios grėsmės!" O mano patarimas, kad ir jis, A. Merkis, turėtų pasirūpinti kur nors išbėgti, kad nepatektų į okupantų rankas, nedavė jokių gerų rezultatų.

Po vienos kitos dienos visi konsulatai išvyko iš Kauno; taip pat išvyko ir Italijos konsulas, bet A. Voldemaras, kuris buvo apsisistojęs pas šį konsulą, pasiliko; po kelių dienų jis buvo išvežtas į Rusiją.

Taigi susidarė daug neaiškumų apie prof. A. Voldemaro žygius. Po kiek laiko kai kas kalbėjo, kad A. Voldemaras jau yra miręs. Vieni sakė, kad jis yra miręs 1941 m., kiti sakė, kad yra miręs 1942 metais, o dar kiti — 1944 metais.

Tais laikais niekas tikrai nežinojo, ar jis dar gyvas ar ne. Pagaliau 1954 metais pava-sarį mano brolio Petro žmona buvo parašiusi man laišką, kuriame tarp kitko pasakė, jog A. Voldemaras dar yra gyvas ir sveikas, gyvena Kaukaze, sumetimais (motyvais) A. Vol-

Amerikijoje pradėjo mažėti gimimų skaičius. Kairėje parodoma to mažėjimo kreivė. Dešinėje yra spėjimai, kaip gimimai ateityje mažės. Jau keturis kartus pranašystės teko keisti ir dabar "Series F" rodo, kad tūkstančiai gyventojų tenka tik 12 naujų gimimų.

žinią jį buvo pačmisi iš prancūzų spaudos. Taigi dabar vis nėra žinoma, kada A. Voldemaras yra miręs. Taip pat dar nėra ištirta, kokios priežastys

jį privertė iš užsienio atvykti į Kauną tokiu metu, kada į Lietuvą pradėjo veržtis okupantai rusai - bolševikai.

A. Kelmulis

SAULIUS SIMOLIONAS

Arnoldo Giedraičio plėtėjantis teatras

Chicagoje amerikiečių teatro pasaulyje iš retų lietuvių neabejotinai pats žymiausias asmuo yra Arnoldas Giedraitis, kuris per savo užsispyrimą ir drąsą, įgimtą teatrališkumą ir didelį atvirumą aplinkos reikiams, romantiškai komiška režisavimo stiliumi savo sukurtoose intymios nuotaikos teatruose šiandien yra išsikovojęs aiškią vietą profesionaliame teatre su dar didesne ateities galimybėmis.

Šių metų bėgyje Arnoldas Giedraitis su savo Chicago Re-

pertory Company praėjo per keletus teatrus, kuriuos jis pats sukūrė iš nieko, išskyrus dabartinį jau dešimt metų egzistuojantį teatrą — the Country Club Theater, Mount Prospect, Illinois. Tie visi teatrai puikiai atskleidžia Arnoldo Giedraičio kaip menininko ir teatro administratoriaus stiprėjimą. Pirmutinis teatras buvo lietuviams gerai pažįstama Menė, kur jo ir kitų dėka elninis baras tapo paveikslų galerija ir teatru ir kur Amerikos avangardiniai veikalai buvo vaidinami. Antrasis teatras jau buvo Old Town rajone, kur išryškėjo Giedraičio režisūrinis sodrus stilius, avangardinio teatro traktavimas. Trečiasis teatras — Warrenville, Illinois, kur Giedraitis atnešė modernią teatrą į užmiestį, o ketvirtas teatras — seniausias užmiesties teatras, pakvietęs Arnoldą Giedraitį režisuoti, ką tik jis nori, samdyti profesionalius aktorius ir turėti šimtais tūkstančių siekiantį biudžetą (jos paties algą yra virš 1000 dol. į savaitę).

Turint galvoje, kad Chicagoje menai nėra dideliame pareiklavime, Arnoldo Giedraičio kaip išsivie lietuvių atsiėmimas yra dvigubas. Trumpai drūtai — jis nėra žydas, o žydai pas jį vaidina ir jį garbina, visur minėdami, jog jis yra lietuvis. Didelė atsiėmimų dalis todėl, kad Giedraitis turėjo ištvermę vaidinti rodyti net ir tuomet kai sa-lėje buvo 3 ar 4 žiūrovai ir kai jų nebuvo savo aktorių improvizacijos naudai. Žymus Chicago aktorius Kris Martin, kuris prieš kelis metus vaidino Giedraičio surežisuotame Arraballo Labirinto pastatyme, man džiaugėsi, kad jam didesnio entuziasmo kaip Giedraitis neteko sutikti.

Kita Giedraičio gera savybė yra jo atvirumas pasauliui. Jis neįsiskandina į vieną dalyką ir ten pasilieka. Pasikeitimas ir nuolatinis vyksmas yra Giedraičio motto. Bet šiandien jis ten nebūtų kur yra, jei ne jo nuolatinis rizikavimas į nežinią.

Praeitą savaitę Arnoldas Giedraitis jau antrą kartą pastatė Sławomiro Mrożeko Tango vaidinimą Country Club Theater, 700 W. Rand Rd., Mount Prospect, Illinois (259-5400). Spektakliai vyksta 9 val. vak. penktadieniais, 7:30 ir 10:50 val. vak. šeštadieniais ir 7:30 val. sekmadieniais. Kainos \$3.50 ir \$4. Vaidina 8 profesionaliai aktoriai.

Nors jau minėjau, jog Giedraitis vis atsinaujina, tačiau jis yra savotiškai įsiziūrejęs į kelis dramaturgus, būtent Arrabal, Beckett, Ionesco, Genet, Sartre ir ypač Mrożek. Pastarasis yra garsiausias lenkų dramaturgas, pasitraukęs prieš kelis metus iš Lenkijos ir besirūpintis

pasaulyje, šečioja. Jo veikala mintis — žmogaus suniekinimas totalitarinėje sistemoje, kas ypatingai būdinga Rytų Europoje. Jo teatrinės priemonės yra absurdo parodymas imantriose dialogų ir monologų situacijose.

Pirmas Giedraičio Tango pastatymas buvo jo Old Town teatre, kur Chicago meno rėmėliuose (Near North News) ėjo gandas, kad tai vienintelis įdomus pastatymas Chicagoje. Pats Mrożekas buvo didžiai patenkintas, gavęs apie tai sužinoti savo Italijos gyvenvietėje, o jo leidėjas Jerzy Giedroyc, Kultura žurnalo Paryžiuje redaktorius ir mūsų lenkiškasis Giedraitis, man įdėvė visai naują Mrożeko vaidinimą — atkreipti Arnoldo Giedraičio dėmesį. Visur susidomėjimas buvo didelis ir įvertinimas teigiamas.

Dabartinio pastatymo įvertinimai irgi teigiami ir plačiai pasirodė. Gegužės mėn. 18 d. Chicago Tribune muzikos ir teatro kritikė Linda Winter iškelia Giedraičio komiška dviasia, kuri nors nesiekia gilumų, tačiau priverčia žiūrovą susimąstyti. Pastebėtina jog Chicago Tribune nuolatiniai seka Giedraičio teatrinį kelią ir jo teatro atidarymo Warrenville, Illinois proga skyrė prieš metus visą puslapį aprašymui apie jį. Mano paties įvertinimai Naujienose buvo užprašyti versti į anglų, prancūzų, italų kalbas ir pasirodė New York, Paryžiaus, Romos kasdieninėse spaudoje bei žurnaluose. O visa tai yra priešinga mūsų lietuviškai patirtčiai. Kai prieš kelias savaites valandą prakalbėjau su ta pačia Linda Winter, kad recenzuotų Chicago. Lietuvių Operos pastatytą Carmen ir ji sutiko, vis dėlto redaktorius neleido. Tokia jau čia tvarka, o ypač Chicagoje, jog tautinėms grupėms paliekamas tik liaudies menas, o visa kita turi būti anglų kalboje. Beje, tai yra dirbtinų sienų uždėjimas, bet kas jas pralauž? Giedraitis yra parodęs išeitį — jis yra lietuvis amerikiečių scenoje, į kurią atveda europiečius dramaturgus. Taip pat jis su nekankančiu laukia lietuvių dramaturgų veikala angliškų vertimų, kad būtų galima juos išvesti į pasaulį. Be abejo jis gali ir yra režisavęs lietuviškoje scenoje ir, pavyzdžiui, lietuvių tarpe kartu su Dalia Juknevi-

čiute yra pastatęs Antano Škėmos Sventosios Ingos ir Ataraxia premjeras. Taigi čia jis atneša profesinį amerikietišką pasirengimą ir tampa Amerikos profesionalas lietuvių meno gyvenime, pakeldamas jo lygį. Teikia jam linkėti visokeriopos sėkmės.

Rusų vykdomo genocido paroda

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, ruošiantis baisiojo birželio įvykių minčiai, jau paruošta miniatiūrinė rusų —

bolševikų vykdomo lietuvių lautos genocido paroda, kuri tęsis iki birželio mėnesio pabaigos.

Be to, šiame muziejuje vyksta įdomi Marijos Aukštesnios mokyklos moksleivių meno darbų paroda.

Visuomenė kviečiama šias parodas pamatyti. Muziejus lankytojams atdaras kasdien nuo 1-mos iki 4:30 val. Įėjimas nemokamas.

K. Petrauskas

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogor, President

5% Passbook Savings All accounts compounded daily — paid quarterly

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 4640 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4478

6% 2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

- K. Bielinis, PENKTIJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
- Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclo. Biržiška, SENŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštai viršelis — \$2.00
- Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštai viršelis. \$5.00
- Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liūdžiū, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
- Janina Naronė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl. \$3.00
- M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai, 232 puslapiai. \$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Philomena sako...

DOLERIAI TURI KOJAS, jie greit išeina ir nebegrižta. Jūsų doleriams reikia vado, kad jie nepaklystų.

Jūs jiems patarnaukite, nuneškite į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę. Tenai jūsų doleriai bus saugioje vietoje ir augsti nuošimčiai auklės naują dolerių šeimą.

Jūs dirbate, tegul ir jūsų doleriai dirba. Jei norite įsigyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas dabar pradėti taupyti.

5% Regular Passbook Account
5 1/4% 90 Day Savings Accounts
5 3/4% \$1,000 or more Savings Certificate (1 to 2 years)
6% \$5,000 or more Savings Certificate (2 to 10 years)

CHICAGO *** savings and loan association

6245 South Western Ave. 476-7575

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Mes švenčiame 50 m. sukaktį Mokame iki 6% Dividendus ir dar auodame dovanų.

JEI PADESITE TAUPYMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti 40 stiklus.

JEI PADESITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakių, patarnavimų lėkštes, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADESITE \$5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spingtuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val. vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Istaigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months, in other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months, Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestiuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Lenktyniavimas nevaisingas

Stambiausias kapitalistas "tarybinėje" Lietuvoje ir pats žiauriausias darbdavys — Lietuvos komunistų partijos centro komitetas — nepatenkintas šiandien Lietuvoje vedamu lenktyniavimu. Lietuvos žemės ūkio darbininkai skuba ir plūša, dirba žymiai ilgesnes darbo valandas ir lenktyniauja ne tik tarp savęs, bet ir su gretimais kolchozų darbininkais, o visas kraštas lenktyniauja su kitais rusų komunistų pavergtais kraštais. Lietuvos komunistų partijos centro komitetas, apsvaigęs susidariusią padėtį, priėjo įsitikinimo, kad dabar kolchozuose vedami lenktyniavimai negeri ir nevaisingi.

Partijos organo redaktorius buvo įtrauktas į lenktyniavimo reikalą. Jam buvo išaiškinta susidariusi padėtis ir pareikalauta, kad jis padėtų išieškoti išeities. Jis paruošė ir pirmame puslapyje atmušė tuo reikalu ilgą raštą, kurį pavadino "Lietuvos KP Centro Komitete Didinti gyvulių augintojų lenktyniavimo veiksmingumą". Partijos centro komitete, įvairiuose kituose komitetuose, institutuose ir komisijose lenktyniavimo reikalas kelias atvejais buvo svarstytas, bet to lenktyniavimo rezultatai nieko natenkina. Visa "tarybinė" Lietuva lenktyniauja, bet Maskva nepatenkinta.

Lietuvos komunistų centro komitetas nutarė paimti vieną rajoną ir ten lenktyniavimą pertvarkyti iš pagrindų. Paimtas Pakruojo rajonas, kur praėjusiais metais buvo pastatytas milžiniškas paminklas Karoliui Poželai. Partijos propagandos vadai įsitikino, kad jei Pakruojo kolchozas neduos reikalingų lenktyniavimo pasekmių, tai apie kitus kolchozus ir kalbėti neverta. Požela garsinamas pačiu geriausiu komunistu, o pavyzdinis jo vardo kolchozas nėra pavyzdinis. Jeigu jau Poželos kolchozas nepajėgia gyvulių auginti, tai ką jau bekalbėti apie Gaškos kolchozus.

Buvo susirinkęs Pakruojo rajono partijos komitetas, rajono vykdamosios komitetas, jo žemės ūkio valdyba, žemės ūkio ir paruošų darbininkų, bei tarnautojų profsąjungos komitetas, pirminės partinės ir komjaunimo organizacijos, ūkio vadovai ir specialistai. Jie tarėsi, kas daryti, kad ne tik žiemos metu, bet ir pavasarį padidintų "lenktyniautojų veiksmingumą". Dabar kiekvienas mato, kad visi lenktyniauja, bet to lenktyniavimo rezultatai niekas nemato. Susirinkusieji nustatė, kad ne visuomet susumuojami lenktyniavimo rezultatai ir nepakankamai nagrinėjamas pirmųjų patyrimas. Aiškiai nustatyta, kad ne visur vyrauja "darbinis rungtyniavimas"

ir ne viskas daroma "atsilikusiems patempti" ir socialistiniams išpareigojimams įvykdyti. Be to, oficialus prašymas šitaip kalba:

"Rajone tinkamai nesirūpinama karvių skaičiaus didinimu. Pernai aštuoniuose kolkiuose ir tarybinuose ūkiuose jų skaičius netgi sumažėjo. Tokia pažiūra į pagrindinę bandos reprodukciją gali sužlugdyti mėsos ir pieno pardavimo valstybei penkmečio plano įvykdymą". (Tiesa, 1973 m. geg. 12 d., 1 psl.).

Kol Lietuvos kolkių vergai gali pagaminti pakankamai pieno ir mėsos rusams, tai triukšmo niekas nebekelia, bet kai lenktyniaujančiuose kolkiuose pradeda mažėti karvių skaičius, kai oficialiai garsinamas lenktyniavimas nepasireiškia kiekvieno darbininko tarpusaviu rungtyniavimu, tai centro komitetas priverstas rimtai susirūpinti. Centro komiteto nutarimas įsako ištirti kiekvieną Pakruojo kolchozą, kuriame sumažėjo galvijų skaičius ir kuris nepajėgia pagaminti valstybei reikalingų pieno produktų. Įsakymas liepia ištirti, ar galvijams duodamas reikalingas pašaras. Susidaro įspūdis, kad popieriuje galvijams duodama daugiau pašaro, bet pieno jie duoda žymiai mažiau. Valdžia tyrinė, kokios čia galimos kombinacijos.

Iki šio meto Pakruojo kolchoze visi lenktyniauja su visais. Didysis susirinkimas priejo nutarimo, kad lenktyniauti privalo lygus su lygiu. Kokia prasme lenktyniauti inžinieriui su agronomu, ar paprastam darbininkui su mechaniku. Kad lenktyniavimas būtų tikras ir rungtyniavimas efektingas, tai ateityje Pakruojo kolchoze lenktyniauti inžinierius su inžinierium ir agronomas su agronomu. Susirinkusieji taip pat svarstė, kas tuos lenktyniautojus tikrins. Kai šie klausimai bus išspręsti, tai tada Pakruojo pagerinta lenktyniavimo sistema bus primesta visai "tarybinei" Lietuvai. O dėl tikrinimo, tai nutarimas yra šitoks:

"Rengiami tarp fermų tarpusavio patikrinimai, kaip vykdomi socialistiniai išpareigojimai turi būti konkretūs. Reikia pasiekti, kad gyvulių augintojų socialistinis lenktyniavimas padėtų padaryti šiuos metus spartuoliško darbo metais visose fermose. Būtina rūpintis, kad kiltų gyvulininkystės darbuotojų profesinė kvalifikacija, geriau organizuoti jų poilsį. Kiekvienoje fermoje turi būti pakaitinių darbuotojų, reikia nuolat gerinti gyvulių augintojų darbo ir buities sąlygas". (Ten pat).

Rusų primesti varovai priverstė darbininkus lenktyniauti, bet tos, pasirodė, lenktynės turi turėti savo ribas. Pakruojo posėdžiautojai įsitikino, kad lenktyniauti galima tikrai gerai pailsėjus. Jeigu lenktyniautojas neturi reikalingo maisto ir gyvena vargo sąlygose, jeigu jis neturi galimybių tinkamai pailsėti, tai neilgai jis lenktyniaus. Posėdžiautojai turėjo pripažinti, kad darbo vergams reikia duoti ir poilsio. Jeigu darbininkus pervarginai, tai apie jokią lenktynės kalbą negalės būti.

Lietuvos ūkininkai išaugintų daugiau javų, pagamintų daugiau pieno ir mėsos, jeigu rusai neprimestų lietuviams svetimos išnaudavimo sistemos ir neversytų jų lenktyniauti. Juo greičiau rusai išsikraustys iš Lietuvos, tuo lengviau visiems bus dirbti ir gyventi. Lietuviai gal praktikuos daugiau, negu jis šiandien praktikuoja, bet jis žinos, kad rusai neišsiveža jo darbo vaisių.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Suvėluotas atsakymas ir nepamatuotas pasiteisinimas

(Div. gen. Stasio Raštikio atsiminimų 3-asis tomas)

3 Dėl Raštikio - Dirmano tvirtinimo, kad ne visi kariuomenės ginkluoti pinigai eja į užsienį, tenka priminti, kad lito padengimas svetima valiuta ir auksu 1935 m. (ginklavimosi pradžia) smuko iki 41.7%, 1939 m. iki 36%, tuomet kai 1934 m. padengimas lito sudarė — 68%.

Šiomis būdingomis pastabomis baigiamė šį ūkiškąjį Raštikio veiklos skyrių, jis, kaip minėta, bus plačiau papildytas atskirame leidinyje; pereiname į atskiras sritis, aprašytas 3-tame tome, pataisant Raštikio nukrypimus į šalį.

RAŠTIKIO STRATEGIJA

Ginti Lietuvą su jos ilgomis sienomis, pagal Raštikio pozicinio karo strategiją, net ir su 4 didelėmis divizionomis bei kitais papildomais vienetais, buvo neįmanoma. Tokios kariuomenės pajėgos, pagal statistiką, galėję efektingai ginti tik 48 km. sieną, bet jokiū būdu ne 525 km. Todėl reikėjo rasti mažų vienetų manevriniam karui — panaudoti judraus gynimosi karo strategiją (žr.: "Naujienuos" 1957, VIII — 5 —

VIII 12). Raštikis už tai dabar Augustaitį vadina "profanu" bandančiu įtikinti naujų skaitytoją "negražiū ir labai negarbingu kritikos metodu", norinčiu pažeminti p. Raštikį, kad jis nenusimanas "karyboje"... ir tvirtina, kad jis niekad ir niekur nesilūps ginti Lietuvą pozicinio karo strategija — sustiprintų linijų metodu. Tačiau savo siūlytos strategijos (priešingos Augustaitio nuomonei) jis čia neaprašo, o tik siūlo skaitytojui pati atsiminimų I tome, 329 psl. (kas daugeliui yra neįmanoma). O Raštikis savo atsiminimų I tome tą strategiją šitaip aprašo: "Lietuvos sienos visur yra atviros ir neturi jokių gamtos kliūčių. Be to, tos sienos labai ilgos: su Lenkija — 525 km., su Latvija 570 km., su Vokietija — 272 km. ir dar 90 km. pajūrio, taigi iš viso 1457 km. Pastatyti atskirus stipresnius įtvirtinimus (ne istisia linija) galima buvo tik krašto viduje, prie Nemuno ir prie Dubysos ir dar gal vieną kitą kitur. Bet prieš ką juos naikinti — prieš rytus ar vakarus? Aš savo plane buvau numatęs juos prieš rytus, t. y. prieš eventualų lenkų ar rusų užpuolimą". (Raštikio I tomas 329 psl.). Tai ar šių sustiprinimų statymas ir dideli kovos vienetai — divizijos — nėra pozicinio karo strategija? Viso to jis dabar sakosi nesilūps! ? Net tokių įtvirtinimų statymui pasipriešino Smetona ir Tūbelis, ir todėl... savo plane numatė (R.) įtvirtinimų klausimą spręsti vėliau, kada kiti labai svarbūs ir

degantieji kariuomenės reikalai bus aptvarkyti" (Raštikis, I tomas 329 psl.). Nemuno ir Dubysos linija, pagal kurią Raštikis planavo statyti įtvirtinimus yra maždaug tokio pat ilgio kaip ir siena su Lenkija.

Augustaitis neatsilgė Raštikiui tokią pačią epitetą, jis tik jam primena, kad gen. Kubiliūno planas buvo perėti į mažas kovos vienetus — batalijonus ir brigadas, panašiai kaip ir Augustaitis kad rašė. Gen. P. Kubiliūnas, paties Raštikio pripažintas geriausias Lietuvos generolu, nebuvo juk profanas? ... (Apie šitokią Kubiliūno planą rašė ir Musteikis savo atsiminimų fragmentuose). Žinoma, autoriteto ir populiarumo ieškančiam, ambicingam Raštikiui, sunku pakęsti tokias realias Augustaitio kritikas ir todėl, atsikertant, tenkai pavartoti tik stiprius posakius — profano bei negarbingo kritiko.

1939 METŲ DALINĖS MOBILIZACIJOS NEPAŠIEKIMAS

1939 m. rugsėjo mėn. 17 d. buvo paskelbta Lietuvos kariuomenės dalinė mobilizacija, kad salaikytų ir nuginkluotų 1939 m. rugsėjo mėn. 1 d. Lenkijos su Reichu karo eigoje, sumuštus ir išblaškytus lenkų armijos dalinius, kurie vėlai veržėsi į Lietuvą. Apie šios mobilizacijos trukmą bei apsielėjimą buvo mano ir kitų autorių gana plačiai rašoma. Raštikis visą šį laiką tylėjo ir jį manė nurodymas klaidas nieko neat-

JONAS A. SARKUS, Ph. D.

KAS ČIA DABAR DAROSI?

— Pone Ministeri pirmininke, kokia yra Tamstos politinė filosofija? — paklausė vienas korespondentas Benjaminą Disraelį. Jis atsakė:

— Sir, aš esu radikalas, kai reikia naikinti tai, kas nėra teisinga, o konservatorius, kai reikia išlaikyti tai, kas yra teisinga.

Anglų rašytojas Benjamin Disraeli (1804—1881) savo politinę karjerą pradėjo 1832 m. kandidatuodamas į parlamentą liberalų — whigs partijoje, bet buvo išrinktas tik po 5 metų, kaip konservatyvių — thores partijos kandidatas. Jis tada su kitais apšvietos amžius aktyvistais įsteigė jaunosios Anglijos grupę ir buvo jos ideologu išdėstydamas pažiūras 3-se romane — "Coningsby, Sybil" ir "Tancred". Betgi būdamas konservatorių atstovu, jis vadovavo liberalų opozicijai ir pakartotinai tapo izdo kanceliūru. Visą laiką žongliruodamas ir balansuodamas tarp konservatorių ir liberalų. 1872 m. sukūrė politinę programą: laikyti senąsias Anglijos tradicijas, remti karaliaus galią, kuri vadovauja tautai, ir gerinti neturtingųjų buitį bei padėti, visur siekiant Anglijos stiprybės bei įtakos. Su šia programa jis laimėjo rinkimus ir tapo ministru pirmininku 1874—1880 m. Tame laikotarpyje Anglija pasiekė didžiausią laimėjimų krašto viduje ir pasaulyje. Karalienė Viktorija jam suteikė Earl of Beaconsfield titulą.

Prezidentas Richard M. Niksonas, perėmęs valdžią utopinių idėjų ir retorikos įkarštyje, daugeliu atveju pasielgė kaip kadaise Turkijos atgimimo tėvas Atatürkas Kemal Paša, leisdamas įvairiems teoretikams bandyti jų siūlomus projektus. Todėl jis leido liberalams veikti ypatingai jautriuose socialiniuose sektoriuose, o konservatoriams kalbėti siekiant pastovumo visose gyvenimo srityse ir stabdant daugumą New Frontier utopinių idėjų vaizdžiai rodant jų nerealią. Paskyrimas Danieliaus P. Moynihan aukštoms administracijos pareigoms nustebino net kairiojo sparno liberalus. Jis visuomet turėjo priėjimą prie prezidento pro patarėjų J. Ehrlichmano ir H. R. Haldemano užtvaras, vadinamas "Berlyno siena", kas nebuvo garantuojama kitiems, net dar aukštesniems pareigūnams.

Vieno pokalbio metu D. P. Moynihan įteikė prezidentui Robertui Blake knygą apie virš minėtą B. Disraelį. Ta knyga padarė didelę įtaką. Iš tiesų, tik Niksonas, visų laikomas konservatorių ir griežtai priešingų komunistinėms idėjomis, galėjo įvykdyti tokius liberalų brandinčius bei propaguotus projektus ir dalykus, kurių H. H. Humphrey ar kitas liberalas nebūtų išdrįsęs ne pradėti. Gal dėlto pirmasis American for Democratic Action (ADA) pirmininkas ir vienas iš daugelio tos demokratinės liberalų organizacijos kūrėjų John K. Galbraight savo vėliausią politinę studiją pavadino "Who needs the Democrats?". Jos pradžioje yra išdėstyta daug konservatorių artimų minčių, bet pabaigoje jis pasijuto tarsi tebesąs JAV ambasadorium Indijoje, kur tikrai reikia skubių ir radikalių reformų visose gyvenimo srityse. Gal būtų ne veltui ten dabar yra ambasadorium didysis reformų šalininkas D. P. Moynihan. J. K. Galbraight studijos išvadose pataria demokratų partijai vadintis socialistais.

Haldemano ir Ehrlichmano sudaryta "Berlyno siena" bei iš to kilusi jų dominavimą sugrėvė Watergate audros. Tikrumoje ji atsirado prezidentui planuojant ir ruošiantis kelioms ir komunistinė Kiniją ir Sovietų Sąjungą. Tomis savo keliomis jis dang atsiėkė, ypatingai ieškant išeities iš Vietnamo konflikto ir parvežant pandas į Washingtono zoologijos sodą, pasiūlyti besiveržiantiems ir tas šalis kariesiems liberalams.

Nežiūrint, kad tuo laiku audiencijos pas prezidentą buvo sunkiai duodamos, Amerikos Lietuvių Taryba kartu su estų ir latvių atitinkamomis organizacijomis gavo pažadą bendrai audiencijai 25 metų Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijų sukakties proga. Deja, LB Filadelfijos politikieriai panorėjo dalyvauti delegacijoje tuo pakeliant delegatų skaičių iki nedarbingos ir neatsiekiančios tikslų grupės, taip pat suardant buvusius susitarimus ir nutarimus. Latviai estai tam griežtai pasipriešino. Tada Bendruomenės politikieriai siuntė savo pasolius ir Baltuosius rūmus ir reikalavo audiencijos pas prezidentą. To pasekoje ir Pabaltiečių audiencija buvo atšaukta. Šį skaudų ir neaitaisomą faktą turėtų gerai atsiminti naujai išrinktieji ir LB tarybą ir būsimoji valdyba.

Stebiuosi TV aparato technologija ir ją palyginu su visuomenės ar išeivijos atstovavimo balsu. Antena pagauna iš įvairių stočių garso ir vaizdo signalus, juos aparatu mechanizme sustiprina, pakelia iki ausiai negirdimo, bei akiai nematomo dažnumo, atskiria ir panaikina pašalinius signalus, kad jie per-

Žymiųjų lietuvių moterų kolonija

Worcesterio lietuvių kolonija yra davusi gana daug žymių lietuvių moterų. Pamėginsiu nors kelias prisiminti.

Magdalena Avietėnaitė, mokslo baigusi Šveicarijoje, kelerius metus redagavo "Amerikos Lietuvių", ilgai dirbo Lietuvos užsienių reikalų ministerijoje. Jos sesuo Izabelė buvo ištėkėjusi už žinomo nepriklausomos Lietuvos žurnalisto Gustainio.

Dantų gydytoja Birutė Bernotaitė, ištėkėjusi už garsaus žurnalisto Liland Stove. Pianistė, chorų vedėja Marijona Jablonskytė-Meškienė. Advokate Zuzana Puišytė, ištėkėjusi už Lietuvos garbės konsulo advokato Antano Šalnos ir pati advokatė bei Amerikos moterų organizacijų veikėja.

Buvusi Metropolitaino operos solistė Apolonija Stoškutė. Solistė Eleonora Šaltenytė, ištėkėjusi už Lietuvos diplomato Carnackio. Juzė Rukytė-Daužvardienė, dabartinė Lietuvos gen. konsulė Chicagoje. Iš Europos parvežusi Amerikon plaukimo čempiono titulą Albina Asipavičiūtė, ištėkėjusi už daktaro, pianistė Ona Vasilaušienė-Pakšienė; operos solistė Lilijana Mickevičiūtė, pakeitusi savo pavardę į Mernik. J. Krasinskas

ėje įvairias stadijas taptų aiškiais vaizdais ekranuose ir suprantamais garsais rupeoriuose bei pašalinių trukdymų. Radijo ir TV trukdytojų veikla yra įstatymais uždrausta. Kai kurie Bendruomenės vadai to nesuaprantami ir nenori suprasti. Verždamiesi į politinį dominavimą jie pareigas okupuotos Lietuvos laisvinimui vadina teisėmis ir separatistine aukštosios politikos veikla, sutrukdė perduoti aiškius vaizdus ir žodžius, prasydami iš visuomenės tam skirti pinigų...

Jie užmiršta pagrindinį Amerikos gyvenimo dėsni: Pinigą reikia užsidirbti, o tik tada vėliau leisti jį kelioms ir raguliams. Laisvės kovai skirtų pinigų negalima grobti pasivažinėjimo tikslams...

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

Povilas Tyrulis "Lenkų Internavimas" ("Laisvoji Lietuva", 1964 II. 20.) ir jam atsakė — Gen. štabo pulk. A. Špokevičius — "Lenkų Internavimas" ("Laisvoji Lietuva" 1964 V. 14.)

Kokios buvo tos esminės klaidos, dėl kurių mobilizacija nepavyko? Pirmiausia: 1) Blogas, nepakankamai detalizuotas, mobilizacinių planų paruošimas; klaidingas atsarginių pagal ginklų rūšis paskirstymas, ypač atsargos karininkų paskyrimas ne į jų ginklų rūšies dalinius; pav. atsargos leit. K. Januta, pėstininkas, paskiriamas į sunkiųjų kulkosvaidžių kuopą, organizuojamą Panemunėje, o du sunkiųjų kulkosvaidžių kuopos atsargos karininkai paskiriami į organizuojamą pėstininkų kuopą. Čia pat greta Janutai pasiūlius susikeisti, kuopos vadas nesutiko ir į Janutos paaiškinimą "jog priešus reikalui sandyti netiesiai į taikinį, nemokėjus kulkosvaidžio nutaikyti. Kiek pagalvojęs, atsakė: "Manau, kad mums šaudyti nereikės. O jei reikėtų — aš pats nutaikysiu"... "bet kas bus, jei kuopos vadas detaikdamas bus prieš kulkos nušautas?" (Januta, "Naujienuos", 1969. X. 21 ir 1969. XI. 14.) 2) Trūkumai mobilizacinių daiktų sąrašuose. Pav. lt. Januta negalėjo tinkamai pabalnoti arklį (sunkiųjų kulkosvaidžių kuopoje karininkai jodavo raiti), nes trūko pabalnių (dekių).

(Bus daugiau)

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR
DR. FANG C. LU
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antros ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, IL. TEL. 599-0500
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia skambinti 574-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
340 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Resid.: 388-2223
OFISO VALANDOS:
Išryškinti ir kvietimai 1-7 val.
Atrod., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir ketvirtadienį susitarimus

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA
132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 3-9001

DR. NINA KRAUCEL - KRAUČELIUNAITĖ

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA
6123 So. KEDZIE AVE.
Tel. WA 5-2670
Neatsiliepia — skambinti
471-0225
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2434 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarimus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2636 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2680
Naujos rez. telefonai: 448-3545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 val. vak. Šeštadienį
sekmadienį ir trečiadienį uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2632 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 2 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2464 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Resid. telefonai: GIBSON 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Jei
neatsiliepia, tel. HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tel. GIBSON 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatų — Protezų, Med. Bandžių
darymą. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienį: 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, IL. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

Dargių radijo valandai 40 metų

Prieš 40 metų Povilas ir Gertrūda Dargiai Pittsburghe, Pa. įsteigė lietuvių kalba radijo valandėlę. Transliacijos vyksta sekmadieniais iš Pittsburgh, Penn. WPIT — 730 kilociklu, nuo 12:30 — 1:00 p. p.

Isteigus Dargiams lietuvių radijo valandėlę, buvo didelis džiaugsmas lietuviams išsvilusiems, nes transliacijos gerai girdimos Ohio ir Pensilvanijos valstijose ir dar pasiekia kaimyninių valstijų dalis, kur kaip tik daug gyvena lietuvių.

Abu Dargiai — Povilas ir Gertrūda — yra tikri šviesūs žiburiai lietuvių išsvilimoje Amerikoje. Povilas Dargis yra atsakingas pareigūnas Pittsburgho teisme. Be to, jis yra stambus veikėjas lietuvių organizacijose. Jis yra ilgametis prezidentas stambios organi-

POVILAS DARGIS

zacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, Centrinės Amerikos Lietuvių Tarybos Valdybos vicepirmininkas, Sandaros ir Tėvynės Mylėtojų Draugijų Valdomųjų organų narys, Lietuvių Demokratų partijos JAV pirmininkas, Lietuvių kambario Pittsburgh'o universitete globėjas, p. Gertrūda taip pat SLA veikėja, Sandaros, Tėvynės Mylėtojų draugijų valdančiųjų organų narys.

Kol tokių nuosirdžių lietuvių veikėjų bus, tad lietuvių ilgai Amerikoje laikysis. Radijo valandėlės 40 metų sukakties proga sveikinu p. p. Dargius ir linkiu ilgų metų dirbti lietuvių darbą.

Anglų kalba radijo valandėlė vadinas: The First Lithuanian Radio Program in Pittsburgh, Penn.

GRADINSKAS

"MAŽAS RADIJAS, DIDELIS TONAS"
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-9.
Treč. ir sekm. uždaryta.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMIS PROGOMIS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0633 ir PR 8-0634

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-8063

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gelės ir vainikai antak-
pių papuošimui ir sezoninėms
kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTIER 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

FOREST FIRES HURT OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till told. Be sure to drown all campfires, and the same, and drown them again. Crush all matches dead end.

Please! Only you can prevent forest fires

Atostogos Floridoje

Jauku ir malonu praleisti atostogas p. Tomkų vasarvietėje, 700 Ocean Drive, Juno Beach, Florida, tel. 305 — 844 — 3388.

P. p. Tomkai apsupa globa ir rūpestingumu net atvykusius lėktuvais ar autobusais, sutikdami ir atsišveždami į savo vasarvietę iš Palm Beach savo gyventojus aprūpina ne tik švariais, erdviais ir rūpestin-

gai paruoštais kambariais, bet stebi gyventojų pageldivimus — nuveža į krautuves, įvairias lenktynes, kinas apžod apžod linkių gražias vietas.

P. p. Tomkų pagalba daug lietuvių įsikūrė Juno Beach. Visiems maloniai padėjo p. Tomkus, kai norima, ką surasti arba įsigyti.

Retai kur vasarojant galima patirti tiek rūpestingumo ir nuoširdumo.

Dėkinga vasarotoja
C. M.

Kiekvienas gali gyventi ligi 100 metų ir ilgiau

Pietinės Kalifornijos universiteto gerontologijos skyriaus daktaras Joseph P. Hrachovec parašė knygą "Keeping Younger ant Living Longer — How to Stay Active and Healthy Past 100", kurioje išvedžioja, kad žmonės patys trumpina savo amžių darydami tris pagrindines klaidas — netvarkingai valgydami, per mažai tesimankstindami ir nesugebėdami tinkamai pailsėti.

"Venkite valgę didelius pietus su per ilgomis petraukomis nuo valgio iki valgio ir venkite valgių, cukrumi pasaldintų. Persivalgymas išsukia diabetą (cukrinę), aukštą kraujo spaudimą, širdies ligas ir kitokias, mažiau pastebimas, bet tiek pat žudancias ligas... Pakankamai mankštinkitės. Jei nori kad kūnas būtų ganėtinai sveikas, turite mankštintis.

Velykų šventės Lietuvoje (Lenkiška versija)

Chicago lenkų vienintelis dienraštis Dziennik Zwiazkowy "Is senų užrašų" pasakoja kaip Lietuvoje švęsta Velykos: "Tada mes, nukreipėme akis į velykaičius (swiecone), o buvo ko pažūrėti, nes ir čia kunigaikščio virėjas viską paruošęs, kad būtų ne tik apetitui, bet ir mintims malonu. Kadangi toje salėje tarpe daugybės medžių, iš liepų žiedų medaus buvo padaryta kūdra su žaliomis avizomis dengta salike, kurioje ganėsi šventas avinėlis su vėliavėle, su akimis (pagaminomis) iš dviejų karbunkulių, paimtų iš J. O. kunigaikščio lo-

gyno, kurios neišpasakytai blizgėjo.

To avinėlio tykojo keturi baisiai dideli šernai, visiškai iškepti. Čia vien mėsos, o greitame kambaryje buvo tešlainiai ir geriniai taip pat meistriskai sudėlioti. Ten ne miškai, bet bobos, panašios į uolas ant galvų nešiojo iš migdolinių mūrų miestus ir tvirtoves.

Čia neaprašinėsiu daugybės įvairiausių indų, taurių, aukšnių, sidabrinių ir kristalinių žvakučių ir vinių įvairiausių ir medų ir marmazų(?), kurių ten gausiai buvo..."

Vėl Cabrini - Green

Chicago siaurinėje pusėje yra didžiulis apartamentinių Cabrini - Green namų kompleksas, kuriame gyvena beveik išimtinai vienos rasės nuomininkai. Iš to komplekso kyla daug užpuolimų, iš pasalų šaudymų ir kitokių nusikaltimų.

Naujausias įvykis buvo anksti pirmadienio rytą, kai iš vieno to namų nepagautas pasalūnas pradėjo šaudyti į būrį žmonių, stovėjusių saligatyvje ties taveria 1317 N. Larabee St. Penki žmonės šūviais sužeisti buvo nugabenti į Henotin ligoninę. Piktadaris nesugautas.

Atsiųsta paminėti

SKAUTŲ AIDAS, Balandis, 1973. Nr. 4. Viršelis iliustruotas K. Šimonio piešiniu "Šokėja". Turinio su aplanka 24 puslapiai, gražiai iliustruotas nuotraukomis ir vaizdeliais iš lietuvių skautų gyvenimo ir veiklos Amerikoje. Yra ir ne vien skautams pasiskaitytinų rašinių, kaip antai "Šventasis Jurgis istorijos lapuose", Laiškai iš Tahiti; Paukščiai — statybiniškai, Aukso plovimas ir kt. Daug informacijų iš pačių skautų ir skautėlių veiklos.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos šalinis susirinkimas įvyks penktadienį, gegužio 25 d. 8 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus valės.

Eugenija Štrungys, nuot. rašt.

Mirties Pranešimas

A. A.

BOLIS JOMANTAS

Mirė 1973 m. gegužės mėn. 18 dieną Lietuvoje, Klaipėdoje.

Gimė Tverės valsčiuje, Telsių apskrityje. Buvo pasiturintis ūkininkas. Bolševikams užėmus Lietuvą, kaip ir daugelis, buvo suimtas ir su visa šeima išsiųstas į Sibirį, kur iškentėjo žiaurius vargus 10 metų.

Grįžęs iš Sibiro su palaužta sveikata savo gimtinėje gyventi tešė nebeturėjo. Apsigyveno pas dukterį Klaipėdoje, kur ir mirė.

Paliko dideliame nuolūdiame mylimą žmoną, sūnų, keturias dukteris Lietuvoje, ir du sūnus Amerikoje, Detrolte.

George J. Montvid

Gyv. 3300 So. Union Avenue

Mirė 1973 m. gegužio 22 dieną, sulaukęs 77 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 66 metus.

Paliko nuolūde: sūnus Edward G. Montvid, marti Margaret, 3 anūkai — Louise, Michael ir Edward, žmona Aldona, posūnis Donald. Dėkui visiems, kurie mirė, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted Street. Penktadienį, gegužio 25 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos kapinėse, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. George J. Montvid gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuolūde lieka:

Sūnus, anūkai, žmona, posūnis, giminės.

Laidotuvių Direktorius Povilas J. Ridikas. Tel. YA 7-1911.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Ir jūs turite vienas kitam kojas mazgoti. Jono 13:14.

Tie žodžiai reiškia, kad Kristus kūno nariai privalo bendrai rūpintis vieni apie kitą gerovę; užlaikyti vieni kitus šventume, nesutepime, ir pagelbėti kitiems pergalėti gundymuose ir persekiojimuose, kurie ateina nuo šio pikto svieto — išklia iš trijų gundymo priežasčių: "svieto, kūno, ir velnio". Jei auginame savyje įvairius vaisius, kaip nusizeminimą, kantrumą, mandagumą, brolišką malonumą, meilę, tik tada galime tikėtis jog būsimieji pagelbinti kitiems apsirėdyti šiais charakterio papuošimais, ir pagelbėsimieji jems vesti šventą gyvenimą bei nusikratyti visus svieto ir kūno sutepimus.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kristaus bažnyčia, į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygotėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRowehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
606 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽESNĖS VERTĖ

REpublic 7-6000 REpublic 7-6000

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKUS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, MAY 24, 1973

Įdomūs laišškai eina lėtai

Iš rusų okupuotos Lietuvos įdomesni laišškai eina nepaprastai ilgai. Kartais atrodo, kad jie turi pėsti vandenyną pereiti. Vienas senas Naujienų skaitytojas šiomis dienomis gavo sausio pabaigoje rašytą laišką.

Štai įdomesnės, to laiško vietos:

"Dėkoju, broleli, už laiškutį, atvirutę, sveikinimus ir mums pasiųstus linkėjimus. Ačiū, ačiū tau, broleli.

Tavo laiškelio laukiau, kaip saulutės tekėjimo. Matyt, kad laiškas buvo nusiimtas pašte. Jį gavau tik vakar... Ir perskaičiau kelis kartus... Man akys nuvijo, kai patyriau, kad esi gyvas ir sveikas. Negavęs laiško, pamaniau, kad sergi, gal, sakau, ligoninėje. Sūnus lietuviškai nemoka, kas gi parašys? Mamytė taip pat dejavo, laiško laukdama. O dabar pasiųstus žmoną pas Mamytę, kad perduotų tavo linkėjimus ir pasakytų, jog esi sveikas ir stiprus.

Neseniai, prieš dvi savaites, mano žmona buvo nuvažiuavusi pas brolių Kazimierą ir padėjo jam paršą paskersti, ir mamytė maisto nuvežė... Pieno tuo tarpu jie patys duoda ir Mamytėi... Mūsų karvė dar užtrūkus tebėra, bet neužilgo ir mes turėsime pieno. Tada ir sūriukų suspaudus ir grietinės ir net pieno nuvežė žmona Mamytėi.

Juozelis nori nupirkti elektrinę plaukų mašiną, bet aš bijau... Mūsų drabužiai yra drobiniai, tokios pat paklodės ir užvalkalai... O su drobiniais gali sulaužyti mašiną... Mano žmona sako, kad maši-

nos nereikia. Ji viską išlauso išplauka.

Mūsų marti, Kazimiero žmona yra labai tvarkinga, ji darbuoti ir gabi. Ji sugeba pati viską pasigaminti. Ir grožio turi, o Stanislovo žmona nedrąsi, dejuoja su širdimi. Ji taip pat darbuoti, tik Jonas dabar pradėjo gerti. Gerai geria. Jis dar nepradėjo teisių mašina važiuoti, bet girtas jis mėgsta paskandalyti... Jo žmona gera, ji nurengia ir kojas jam nuauina... Aš pats savo akimis mačiau... Rodos mokinom visus vienodai, bet kiekvienas yra skirtingas. Kazimieras yra darbus ir taupus, o Povilas irgi išgeria, bet neskandalina. Mėgsta visokias malodijas ir šposus, bet visuomet man padeda daržus apravėti ir noriai dirba... Ką paime, tai dirba gerai. Geras ir statyboje. Sau padarė virtuvę ir malkinę. Kaimynai sako, kad šis sūnys yra meistras, visokių būdų pristatęs, bet jos labai naudingos. Stanislovas nusipirko siuvamą mašiną. Jis niekur nesimokė, bet įvairius užvalkalus moka pasiūti. Jis puotauja ir dirba. Jis net akoreoną nusipirko, sumokėjo 200 rublių. Jis ir pagroti moka.

Mano žmona po operacijos buvo sumenkus. Bet kasos jau pradeda ataugti. Buvo labai laibutė, suplonėjus, bet jau taisosi. Pas mus dar yra sniego, buvo tik plikšalos, o dabar jau spaudžia 10 laipsnių šalčiai.

Naujiems Metams buvau užraugęs bačkutę alaus ir pasi-piovėm peniukšlį. Kai susirinko vaikai, tai visi užkandom ir pasikalbėjom.

Madridą gatvėje 82 metų Eloisa Arnedo pardavinėja cigaretes ir saldainius. Kai prekyba sumažėja ji ramiai sėdi ir klausosi radijo.

Tuo aš ir baigiu šį margą laiškutį ir laukiu žinių iš Amerikos... Tavo brolis Simonas

Visi i Naujienų pikniką!

Mielai ir brangūs Tautiečiai!

Namų Savininkai, Zemaičiai, Dzūkai, 9-to Vardo Demokratai ir Miškininkai!

Kaip jau esame girdę ir dar girdėsime ir skaitysime pranešimuose, mūsų dienraštis - Naujienos rengia didelį pikniką - gegužinę birželio 10 d. Bucho sode.

Aš, kaip Tamstų organizacijų narys ir pareigūnas, nuosirdžiai kreipiuosi, brangūs Tautiečiai - mano nariai, atvykime ir pareikime mūsų dienraštį, kuris per daugelį metų mūsų organizacijom yra daug kuo padėjęs ir prisidėjęs. Jis gina mūsų reikalus ir informuoja mus įdomiom naujienom. Tad remkime Naujienas ir jų parengimus, kad mes galėtume ir toliau Naujienomis džiaugtis. Tegyvuoja mūsų Naujienos, o mes visi kaip vienas į jų pikniką.

Juozas Skeivys

Pataria baigti Balf'o ginčus

Lietuvių Kunigų Vienybės New York'e ir New Jersey provincijos nariu susirinkime, įvykusiam 1973 m. gegužės mėn. 15 d. Elizabetho, N. J., dalyvaujant vyksnui V. Brizgii, svarstant įvairius organizacinius reikalus, buvo pabaištas ir Balf'o klausimas. Susirinkusieji apgailestavo dėl nesutarimų tarp senosios ir naujai išrinktos Balf'o Centro Valdybų. Tie nesutarimai kildavo iki šiol sėkmingai dirbtą ir Lietuvoje kenčiantiems lietuviams būtinai reikalingą šalpą.

Susirinkimas įpareigojo provincijos valdybą kreiptis į senąją ir į naujai išrinktą Balf'o Centro Valdybą ir į tos organizacijos šimtojo skvriaus valdybą esančią Brooklyne, N. Y. ir prašyti nedelsiant geruoju susitarti, nutraukti teisme užvestą bylą ir leisti Balf'ui sėkmingai test bendrą lietuvių šalpą darba. Tai įpareigoja kenčią ir mūsų visų pagalbos reikalingi tautiečiai.

Visi lietuviai nuosirdžiai prašomi bendromis jėgomis ir

Kun. D. Pocius,
LKV New Yorko - New Jersey provincijos pirmininkas

Gulėdami amžiaus neprailginsime

Grupė Anglijos gydytojų 3 metus tyrė 18,000 vidurinio amžiaus tarnautojų. Gydytojų išvada nėra nauja: minėtų asmenų tarpe širdies ligomis sergančių skaičius vis didėja.

Kovoti su šituo reiškinio tie gydytojai pataria fizinis pratimus. Jie sako, kad tam, kuris uoliai praktikuoja fizinis pratimus, širdies kraujas indų ligos pavojus yra tris kartus mažesnis. Jie pataria sportuoti - plaukioti, žaisti futbolą, tenisą, bėgioti, greitai važinėti dviračiu. Labai sveika dirbti darbe, skaldyti malkas, kasti griovius ir dirbti panašius darbus. O jei to negalima, tai kasdien lipti aukštyn bent 500 laiptų.

Žinoma, visa tai reikia pradėti daryti anksti, o ne pasenus ir nugarkaulių sulinkus. Tačiau ir senas žmogus turi kiek galėdamas judėti.

(K.)

Gera naujiena plikiams

Du daktarai - Dr. Paul Grant, Colorado Medical Center dermatologas, ir Dr. Guinter Kahn, Mount Sinai ligoninės Miami direktorius, paliudijo, kad netikėtai buvo aptiktas vaistas, kuris padeda plaukams ataugti. Plaukų augimas pastebimas variojanti nauja pagrintą vaistą nuo aukšto kraujo spaudimo. Tas vaistas vadinamas Minoxidil. Pavartojus to vaisto ant odos aplink sprandą trims asmenims iš keturių tose vietose pradėjo augti didesni ir tankesni plaukai. Dr. Kahn aiškina, kad visas žmogaus kūnas yra apaugęs plaukais, tik tie plaukai yra tiek maži ir ploni, kad beveik nepastebimi. Svarbu yra tai, kad ir plika galva turi akiai beveik nematomus plaukelius, kuriuos Minoxidil skatina augti vešliau ir tankiau.

Dar turėsia praėiti laiko, kol bus atlikti reikalingi tyrimai ir FDA (maisto ir vaistų administracija) leis juos plačiai vartoti.

"NAUJENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BŪČIULIS

HELP WANTED - MALE Darbininkų Reikia

JANITOR
FULL TIME DAYS
Openings on all 3 shifts: Assemblers for injection
MOLDING - MACHINE OPERATORS
Hot Stamper
Will train. Many company benefits.
good salary, excellent working conditions. Apply in person to
ELEANOR BASTYR
NUDELL PLASTICS
6467 No. AVONDALE
Phone: 775-6373

NIGHT COOK
MID AMERICA INN.
Apply
in person to CASEY,
5001 W. 79th STREET

SET-UP MAN
EXPERIENCED FOR WIRE SHOP.
Set up electro spot welders plus experience in jig making. Also work cutting machines.

APPLY IN PERSON
SUPREME WIRE PRODUCTS
324 EAST 23rd ST.
CHICAGO, ILL.

WOODWORKERS
BAND SAWYER
MACHINE SANDER
TRIM SAWYER
All Benefits
GLOBE CABINET CO., INC.
315 No. RACINE

HELP WANTED - FEMALE Darbininkų Reikia

GIRL FRIDAY
To work in sales department of growing company. Must type and be familiar with dictaphone. Good figure aptitude. For interview call
Mr. E. J. FURTAK
DEARBORN GLASS COMPANY
5600 So. HARLEM
BEDFORD PARK 594-7600

SECRETARY
Executive requires experienced, well groomed and intelligent secretary with good shorthand and typing skills. Good salary and benefits.
MR. PIERSALL
1132 W. BLACKHAWK
944-5650

GAL FRIDAY
PETERSON and CALIFORNIA
Position available for one who likes variety and has average S. H. and good typing skills.
Many company benefits.
AN 3-5414

SECRETARY
We need a young aggressive girl that can handle the total responsibility of a small office.
Call UNITED
472-5111

BUSINESS CHANCES Biznio Proges

CATERING, TAVERN
2 HALLS, 5 RM. APT.
Brick building. Choice corner 4458 S. Fairfield. Good business. Good terms or contract.
247-4184 or AV 3-0223

Tradicinis Dzūkų Draugijos BALIUS įvyks gegužės mėn. 26 dieną 7 val. 30 min. Jaunimo Centre. Staliukus galima rezervuoti tel. LA 3-1883 vakarais arba tel. YA 7-5980. (Pr.)

Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos narių dailės paroda atidaroma šį šeštadienį, gegužės 26 dieną 7 val. vakaro Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 So. Kedzie Ave. Visi kviečiami atsilankyti. Paroda bus atdara kasdien nuo 6 val. iki 10 val. vakaro. (Pr.)

Džiaugsmas laukia Jūsų! Marquette Parko lietuviai namų savininkai rengia džiaugsmingą pikniką, kuris įvyks gegužės mėn. 28 d. (kapų puošimo dieną). Bruzgulinės ąžuolų sodyboje, 8234 So. Kean Avenue, Willow Springs, Ill. Rengėjai prašo visus gausiai dalyvauti. Atvykstančių lauks maloni lietuviška muzika, geriausias šiltas ir nebrangus maistas, turtin gas ir nebrangus atgaivos baras, turtingas laimės šulinys, malonūs praleidimas laiko tarpe giminių, draugų ir artimųjų. Atsigaivinimas puikioje žalumynų ir kvepiančių gėlių gamtoje ir kiti pikniko malonumai bei džiaugsmas.

Atvykite - džiaugsitės.
Stasys Patlaba

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, Zeme - Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KRMFKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

[VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTURA]

J. BACEVICIUS - BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. - Prospect 8-2233

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY -
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

MURINIS 3 BUTAI
- 2 po 6 ir vienas 4 kambarių. Centralinis šildymas. 30 pėdų sklypas. 2 auto garažas. Dideli butai. Modernūs įrengimai. Geriausiajį Brighton Parko vietoje.
\$36,500.
SIMAITIS REALTY
2851 W. 63rd ST. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

GAGE PARKO APYLINKĖJE
Savininkas parduoda 2 butų mūrinių namų po 7 kambarius kiekviename bute. Garažas
Prašoma žemiau trisdešimt tūkstančių dolerių.
Tel. 279-9459

SOUTHWEST
CUSTOM BUILT
Spacious 3 bedroom home all brick. 1 1/2 baths. Gas forced air. Full basement.
Call for appointment -
By owner.
737-4308

REAL ESTATE - OUT OF TOWN
Nuosavybės - kitur
UNION PIER, MICHIGAN
Parduodamas gražus, erdvus ir nebrangus, gerą vietą su baldais, vasarnamiu. Kaina tik \$8,500. Suinteresuoti skambinkit tel.
652-9261,
CICERO, ILLINOIS

WANTED TO RENT
Ieško butu
BRIDGEPORTE
Tarp 32-ros ir 37-los, tarp Emerald ir Lowe, našlei be vaikų reikalingas 4 arba 5 kambarių butas be baldų. Turiu gazinį šildymo pečių. Skambinti nuo 1-mos iki 5 val.
LA 3-2736

RENTING IN GENERAL
Nuomos
10 STREET & PEARA
4 rooms for rent. Unfurnished. Unheated. Adults only.
Call CA 6-8630

D E M E S I O
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Beto daromi ir lūdimai vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJENAS

BUTU NUOMAVIMAS, IVAIRŲ DRAUDIMAI, NAMU IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. - 254-5554

PIRKEJO GALIA

PONIŠKAS, didingas 7 kambarių mūras. 2 auto mūro garažas. Įrengtas beismantas. 1 1/2 vonios. 44 loštas. Marquette Parke. \$36,000.
6 BUTU 15 M. MŪRAS. Apie \$12,000 pajamų. Maži takai. 1 pietus nuo Talman banko. Pirkėjui pelningas.

ARTI VIENUOLYNO 6 kambarių geras pajamų mūras. 2 vonios. Naujas gazu šildymas. Aluminijaus langai. Garažas. \$20,900.
BARGENAS. 2 aukštų apartamentinis mūras. Prie parko. Apie \$16,000 pajamų. Naujai sutvarkytas beismantas. Vertas \$68,000 ir daugiau. Pamatykite.

PALIKIMO MŪRAS atneša \$4,000 nuomos. Naujas gazu šildymas. Mūro garažas. Tik reikia \$18,000.
2 BUTU MŪRAS. Kabinetu virtuvė. Naujas gazu šildymas. Garažas. Gerą vietą. \$18,000.
MODERNUS 15 M. MŪRAS. Centralinis oro vėsinimas. Įrengtas beismantas. 1 1/2 vonios. Garažas. - \$24,000.

2 BUTU PUKUS MŪRAS. Arti mūsų ofiso. Gazu šildymas. Daug priedų. \$30,000.
PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-4447

NAMU REMONTAS
PRIEMAMA KAINA
Irengiu ir taisau kambarius, vonias, virtuves. Atlieku cemento darbus: šaligatvius, laiptus ir t. t.
ZIGMAS
Tel.: 778-0838 ar 651-9625

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobilių išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangios.
3518-84 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. - 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

"NAUJENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BŪČIULIS

MOVING - Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS - MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. - Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. - Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

NAUJIEŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokią paramą, taip pat už atsiliepiamus laiškus ir pareiškimus, kurie rado teigiamą atgarsį visu lietuvių protuose bei širdyse padėjo vajaus pradžioje.
Antrajame vajaus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiamą paramą aukomis, bet ir kiekvienam laikraščio brangiausia dovana - naują prenumeratorių, kad nuolat didintų jų skaičių būtų ilgam užtikrinta egzistencija nekeliant kainos. Naujienos savo tikslia informacija ir laikysena, remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruosius bet visiems naudingus darbus, užsitarnavo visų lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama taptų konkrečiai. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinti Naujienas, besistengiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami užsiskirti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos, ir net būtinos.

Chicagoje, uriemiesčiuose ir Kanadoje Naujienos metams - \$22.00, pusel metų - \$12.00, trims mėnesiams - \$7.00, vienam mėnesiui - \$3.00. Kitose JAV vietose metams - \$20.00, pusel metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$3.00. Užsieniuose - \$23.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Siunčiu dol.
☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskiriant naujam skaitytojui.
☐ Užsaku Naujienas savo kaip dovana proga.
☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų siųsti raginimo.
☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis su susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS
ADRESAS

PAVARDĖ IR VARDAS
ADRESAS

Parašas

6 - NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. - THURSDAY, MAY 24, 1973